

Obsah

Abstract: <i>Piscová, V.</i>	9
1. Úvod: <i>Piscová, V.</i>	16
2. Problematika zachovania horských ekosystémov z globálneho pohľadu: <i>Piscová, V.</i>	18
3. Vymedzenie modelových území: <i>Piscová, V., Hrnčiarová, T., Kenderessy, P., Špulerová, J., Dobrovodská, M., Hreško, J.</i>	21
4. Prírodné pomery modelových území: <i>Piscová, V., Hreško, J., Borovský, I., Hurta, V., Izsoff, M., Topercer, J., Špulerová, J.</i>	27
4.1. Geomorfologické pomery: <i>Hreško, J.</i>	27
4.1.1. Geomorfologické pomery Tatier	27
4.1.2. Geomorfologické pomery Nízkych Tatier	28
4.2. Geologické pomery: <i>Borovský, I., Hreško, J.</i>	29
4.2.1. Geologické pomery Tatier	29
4.2.2. Geologické pomery Nízkych Tatier	30
4.3. Klimatické pomery: <i>Izsoff, M., Piscová, V.</i>	31
4.3.1. Klimatické pomery Tatier	31
4.3.2. Klimatické pomery Nízkych Tatier	34
4.4. Vodstvo: <i>Izsoff, M., Hurta, V.</i>	35
4.4.1. Vodstvo Tatier	35
4.4.2. Vodstvo Nízkych Tatier	36
4.5. Pôdne pomery: <i>Hreško, J., Piscová, V.</i>	37
4.5.1. Pôdne pomery Tatier	37
4.5.2. Pôdne pomery Nízkych Tatier	37
4.6. Vegetačné pomery: <i>Piscová, V., Špulerová, J.</i>	38
4.6.1. Vegetačné pomery Tatier	38
4.6.2. Vegetačné pomery Nízkych Tatier	40
4.7. Živočíšstvo: <i>Piscová, V., Topercer, J.</i>	41
4.7.1. Živočíšstvo Tatier	41
4.7.2. Živočíšstvo Nízkych Tatier	44
5. Ochrana prírody: <i>Piscová, V., Hrnčiarová, T., Kenderessy, P.</i>	46
5.1. Ochrana prírody Tatier: <i>Piscová, V., Hrnčiarová, T., Kenderessy, P.</i>	46
5.1.1. Územná ochrana Tatier	46
5.1.2. Druhová ochrana Tatier	50

5.2. Ochrana prírody Nízkych Tatier: <i>Piscová, V., Hrnčiarová, T., Kenderessy, P.</i>	51
5.2.1. Územná ochrana Nízkych Tatier	51
5.2.2. Druhovú ochrana Nízkych Tatier	54
6. Reprezentatívne potenciálne geokosystémy: <i>Izakovičová, Z.</i>	56
6.1. Reprezentatívne potenciálne geokosystémy Tatier	57
6.2. Reprezentatívne potenciálne geokosystémy Nízkych Tatier	58
7. Vývoj cestovného ruchu vo Vysokých a v Nízkych Tatrách: <i>Slabejová, M.</i>	61
8. Metodiky výskumu modelových území	64
8.1. Metodika merania návštevnosti turistických chodníkov: <i>Švajda, J., Roháč, J.</i>	64
8.2. Metodika výskumu morfordynamických procesov v okolí turistických chodníkov: <i>Hreško, J.</i>	65
8.3. Metodika krajinnoekologického hodnotenia turistických chodníkov a ich devastovaného okolia: <i>Hrnčiarová, T.</i>	65
8.4. Metodika hodnotenia biotopov a chránených a ohrozených druhov: <i>Špulerová, J.</i>	80
8.5. Metodika mapovania synantropných, apofytických a invázných druhov: <i>Špulerová, J., Kanka, R., Piscová, V.</i>	81
8.6. Metodika mapovania vegetácie a zmien prostredia na trvalých monitorovacích plochách: <i>Piscová, V., Kanka, R., Špulerová, J.</i>	81
8.6.1. Experiment dlhodobého zošľapovania vegetácie	82
8.6.2. Experiment krátkodobého zošľapovania vegetácie	83
8.7. Analýzy a interpretácie vplyvov deštruovaného prostredia na vybrané druhy živočíchov – trieda vtáky (<i>Aves</i>) a rad motýle (<i>Lepidoptera</i>)	85
8.7.1. Analýza a interpretácia vplyvov deštruovaného prostredia na vtáčie zoskupenia vo Vysokých a v Nízkych Tatrách: <i>Topercer, J., Vlachovičová, M.</i>	85
8.7.2. Metodika vyhodnotenia zmien v zložení fauny motýľov s dennou aktivitou v Belianskych Tatrách: <i>Kalivoda, H.</i>	89
8.8. Klasifikácia ekosystémových služieb, celková ekonomická hodnota, úžitkové a neúžitkové hodnoty: <i>Považan, R., Špulerová, J., Dobrovodská, M.</i>	89
9. Výsledky výskumu modelových území	97
9.1. Hodnotenie návštevnosti turistických chodníkov na vybraných lokalitách Tatier a Nízkych Tatier	97
9.1.1. Návštevnosť turistického chodníka Skalnaté pleso – Sedlo pod Svišťovkou vo Vysokých Tatrách: <i>Švajda, J., Roháč, J.</i>	98
9.1.2. Návštevnosť turistického chodníka Chopok – Ďumbier v Nízkych Tatrách: <i>Švajda, J., Roháč, J.</i>	101
9.1.3. Vplyv súhrnných faktorov na hodnotenie návštevnosti turistických chodníkov: <i>Hrnčiarová, T.</i>	104

9.2. Priebeh morfolodynamických procesov v okolí turistických chodníkov v Belianskych a Nízkyh Tatráh: <i>Hreško, J.</i>	105
9.2.1. Morfolodynamické procesy v okolí turistického chodníka Zadné Medodoly – Kopské sedlo v Belianskych Tatráh	105
9.2.2. Morfolodynamické procesy v okolí turistického chodníka Sedlo Poľany – bezmenné sedlo medzi Chopkom a Korským v Nízkyh Tatráh	112
9.3. Krajinnoeologické hodnotenie turistických chodníkov v centrálnej časti Nízkyh Tatier za dve časové obdobia (roky 1980 – 1981 a 2013 – 2014): <i>Hrnčiarová, T., Kenderessy, P., Vlachovičová, M. Špulerová, J., Piscová, V., Dobrovodská, M.</i>	115
9.3.1. Typy prírodnej krajiny a ich interpretácia pri tvorbe potenciálnych deštrukčných procesov	117
9.3.2. Vývoj zmien krajinnoeologického hodnotenia turistických chodníkov a ich devastovaného okolia za dve časové obdobia	121
9.3.3. Výsledky krajinnoeologického hodnotenia turistických chodníkov za dve časové obdobia	137
9.4. Vplyv kalamitných lesov na krajinu v Ochrannom obvode Tatranská Javorina: <i>Slivinský, J.</i>	142
9.5. Biotopy a chránené a ohrozené druhy Vysokých, Belianskych a Nízkyh Tatier: <i>Špulerová, J., Piscová, V.</i>	147
9.5.1. Biotopy Vysokých, Belianskych a Nízkyh Tatier	147
9.5.2. Vzácne, ohrozené a endemické taxóny Vysokých, Belianskych a Nízkyh Tatier	155
9.5.3. Synantropné, apofytické a invázne druhy Vysokých, Belianskych a Nízkyh Tatier	156
9.6. Rastlinné spoločenstvá na trvalých monitorovacích plochách vo Vysokých, v Belianskych a Nízkyh Tatráh: <i>Piscová, V., Špulerová, J., Kanka, R.</i>	157
9.7. Experiment dlhodobého zošľapovania vegetácie na trvalých monitorovacích plochách vo Vysokých a v Nízkyh Tatráh: <i>Piscová, V., Špulerová, J., Kanka, R.</i>	159
9.7.1. Detailný výskum vegetácie na trvalých monitorovacích plochách – experiment dlhodobého zošľapovania vegetácie vo Vysokých a v Nízkyh Tatráh	164
9.7.2. Nároky rastlínstva na prostredie na trvalých monitorovacích plochách – experiment dlhodobého zošľapovania vegetácie	167
9.7.2.1. Nároky rastlínstva na prostredie na trvalých monitorovacích plochách vo Vysokých Tatráh	167
9.7.2.2. Nároky rastlínstva na prostredie na trvalých monitorovacích plochách v Nízkyh Tatráh	176
9.8. Experiment krátkodobého zošľapovania vegetácie na trvalých monitorovacích plochách v Belianskych Tatráh: <i>Piscová, V., Kanka, R.</i>	184
9.8.1. Rastlinné spoločenstvá na trvalých monitorovacích plochách – experiment krátkodobého zošľapovania vegetácie	184

9.8.2.	Zmeny vegetácie na trvalých monitorovacích plochách – experiment krátkodobého zošľapovania vegetácie	186
9.8.3.	Rezistencia a reziliencia rastlinných druhov na trvalých monitorovacích plochách – experiment krátkodobého zošľapovania vegetácie	189
9.8.4.	Zmeny počtu rastlinných druhov na trvalých monitorovacích plochách – experiment krátkodobého zošľapovania vegetácie	190
9.9.	Vplyv prostredia na vtáky (<i>Aves</i>) a motýle (<i>Lepidoptera</i>)	193
9.9.1.	Vtáčie zoskupenia v priestore Zelené pleso– Svišťovka – Skalnaté pleso vo Vysokých Tatrách, ich štruktúra a vplyvy návštevnosti: <i>Topercer, J.</i>	193
9.9.2.	Vtáčie zoskupenia v priestore Králička – Ďumbier – Chopok – Kotlíská v Nízkych Tatrách, ich štruktúra a vplyvy prostredia: <i>Vlachovičová, M.</i>	199
9.9.3.	Historické zmeny v zložení fauny motýľov s dennou aktivitou (<i>Lepidoptera: Papilionoidea</i>) v Belianskych Tatrách: <i>Kalivoda, H.</i>	204
9.10.	Základné funkcie a úžitky ekosystémov v národných parkoch: <i>Považan, R., Špulerová, J., Dobrovodská, M.</i>	215
9.10.1.	Hodnotenie ekosystémových služieb v Nízkych Tatrách: <i>Dobrovodská, M., Špulerová, J.</i>	217
10.	Návrhy a odporúčania ďalšieho využívania krajiny: <i>Piscová, V., Hreško, J.</i>	227
11.	Záver: <i>Piscová, V.</i>	229
12.	Summary: <i>Piscová, V.</i>	233
13.	Zoznam literatúry	237